

Az oktatás mint az élet-koherencia hiányzó láncszeme

Olney Rodrigues de Oliveira

Bevezetés: Az egészségügyi ellátórendszerek nem tudtak teljes mértékben és megfelelő módon viszonyulni a mentális betegségekhez. Antonovsky megalkotta a „salutogenesis” elméletet, mely a koherencia-érzés fogalmával hozzájárul a mentális egészség javulásához. Jelen kutatás célja a koherencia-érzés és az önértékelés vizsgálata gyermekek és serdülők között tanulmányi teljesítményükkel összefüggésben. **Módszer:** A vizsgálati alanyok egy része (N=199) szegedi tanuló volt, másik része (N=124) az SZTE Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Osztályának páciensei közül került ki. Az alábbi önkitöltős kérdőíveket használtam: Koherencia-Érzés Kérdőív, Rosenberg Önértékelés Skála, Képességek és Nehézségek Kérdőív, Életminőség Kérdőív, Multidimenzionális Észlelt Társas Támogatás Kérdőív, valamint Demográfiai és Negatív Életesemény Kérdőív. **Eredmények:** A koherencia-érzés, az önértékelés, az életminőség és a szubjektív szociális támogatottság alacsonyabb volt a pszichiátriai mintában. A gyermekek koherencia-érzése és önértékelése magasabb, életminősége jobb volt a serdülőknél. A koherencia-érzést prediktálta az önértékelés, életminőség, szociális támogatottság és a pszichés/viselkedési tünetek jelenléte. Az előző tanév iskolai átlaga összefüggést mutatott a koherencia-érzéssel, életkorral, nemmel, és a pszichés/viselkedési problémákkal. A koherencia-érzés csak az átlag populációs mintában jósolta meg az iskolai átlagot. A pszichiátriai mintában az érzelmi zavarok prediktálták legerősebben az iskolai teljesítményt. A kutatás kvalitatív eredményei alapján a depressziós serdülők nem értették magukat, rosszul irányították az életüket és értelmetlennek érezték azt. **Összefoglalás:** A fiatalok mentális problémái jelentős mértékben felelősek a tanulmányi nehézségekért. Az érzelmi tünetek megakadályozzák az adaptív alkalmazkodást a serdülők negatív életesemények, kortárskapcsolati problémák, családi és romantikus kapcsolatokhoz kötődő stresszorokhoz. A pszichés/magatartási problémákkal küzdő fiatalok nagyobb kihívással találják szembe magukat identitásuk kialakítása és megszilárdítása terén. A koherencia-érzés protektív tényező lehet az iskolai stresszel való megküzdésben. Az életminőség javítása a kezelés fontos célja, főleg amikor a pszichés/magatartási tünetek csak részlegesen javulnak.